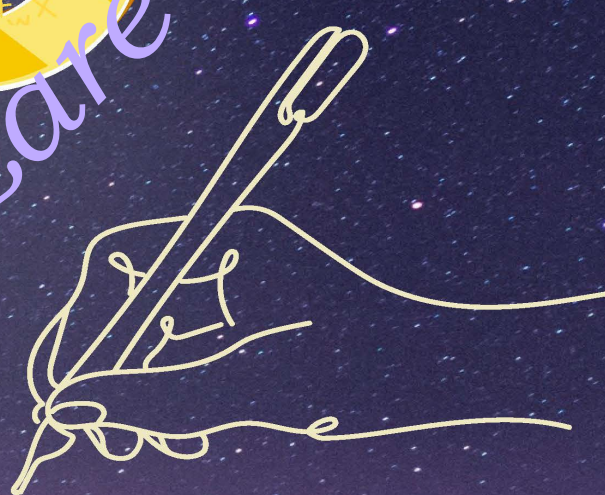

Aura BRÂNZILĂ

Previzualizare

*Învăță să gândească,
să citească și să scrie*

CULEGERE DE FIȘE DE LUCRU PENTRU
DEZVOLTAREA GÂNDIRII ȘI ABILITĂȚILOR
DE CITIT-SCRIS

EDITURA ASTTLR

2024

INTRODUCERE

Această culegere am creat-o din nevoia acută de diferențiere a învățării deprinderilor fundamentale de citit și de scris, diferențiere pe care noi, psihopedagogii speciali, o resimțim din ce în ce mai acut.

Este și un răspuns la întrebările pe care le primim de la părinți și de la cadrele didactice care au în clase copii cu cerințe educative speciale, și anume: „Ce-aș putea să lucrez cu copilul/ elevul la clasă/acasă?” sau „Nu vrea să lucreze pe caiet. Ce-aș putea să lucrez cu el?”

Culegerea este destinată copiilor care se află la debutul școlarității sau care, din diferite motive, întâmpină dificultăți în însușirea deprinderilor fundamentale de citit și scris.

Reprezintă un material util atât pentru cadrele didactice (învățători, profesori pentru învățământul primar, profesori de sprijin și logopezi), cât și pentru părinți.

Culegerea conține fișe pentru 33 de sunete din alfabetul limbii române și este structurată în două părți.

Prima parte conține fișe de lucru și fișe de consolidare sau evaluare pentru sunetele menționate și are în vedere, fie copii cu tulburări de vorbire sau alte tipuri de tulburări, fie elevi de clasă pregătitoare. În ceea ce privește literele, în prima parte, am abordat literele mari și mici de tipar.

A doua parte este destinată elevilor care, din diverse motive, nu reușesc să-și însușească scris-cititul în ritmul sau în maniera în care o fac colegii lor și au nevoie de o structură diferențiată, cu accent foarte mare pe prezentarea intuitivă, structură care a fost validată de nevoile elevilor care au participat la realizarea acestei culegeri, oferindu-mi feedback pentru fiecare sarcină prezentă în fișe.

Recomand ca această culegere să fie însoțită și de o planșă cu alfabetul limbii române în care sunt prezentate atât literele mari și mici de tipar, cât și literele mari și mici de mână.

Sarcinile sunt prezentate pentru fiecare sunet și literă în parte. În prima parte am pus mult accent pe poziția sunetului în cuvânt pentru a antrena auzul fonematic reprezentând capacitatea de diferențiere fonematică a sunetelor, silabelor și cuvintelor. Modalitatea de prezentare vizuală a poziției sunetului/literei îl ajută pe copil să-și formeze schema mentală a organizării literelor în silabe, silabelor în cuvânt și apoi a cuvintelor în propoziție.

Pentru cele șapte vocale ale limbii române, fișele sunt însoțite de exemple de rezolvare. Ajutorul se ia treptat pentru a da posibilitatea copilului de a obține, în ritmul lui, independența în realizarea sarcinilor, independență care-l va duce în cele din urmă la sentimentul de competență, exact unde vrem să ajungem cu fiecare dintre copiii cu care lucrăm.

Spațiul destinat scrierii cuvântului este însoțit de o căsuță. Această căsuță, în psihopedagogia specială, ajută copilul să perceapă poziția, în acest caz poziția literei pe rând. Îi putem prezenta acestuia că unele litere ajung în podul casei, altele stau doar în cameră, altele stau în casă și pe scări și, în final, cele care ocupă cele trei spații (sus-pod, mijloc-cameră, jos-scări).

Cu excepția fișelor cu vocale, toate imaginile prezente la sarcina nr. 1 au denumirile la ultimul punct al fișei unde este sarcina „Citește”.

Alcătuirea propozițiilor în care copilul spune ce denumește fiecare imagine în parte reprezintă fundamentul gândirii pentru că la început este cuvântul.

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

Cuprins	3
Evaluare vocale.....	5
Sunetul A.....	7
Sunetul E.....	9
Sunetul I.....	11
Sunetul O.....	13
Sunetul U.....	15
Sunetul Î.....	17
Sunetul Ă.....	19
Sunetul P.....	21
Sunetul B.....	23
Sunetul M.....	25
Consolidare/Evaluare P,B,M.....	27
Sunetul T.....	30
Sunetul D.....	32
Sunetul N.....	34
Consolidare/Evaluare T,D,N.....	36
Sunetul L.....	39
Sunetul F.....	41
Sunetul V.....	43
Consolidare/Evaluare L,F,V.....	45
Sunetul S.....	48
Sunetul Z.....	50
Sunetul Ț.....	52
Consolidare/Evaluare S,Z,Ț.....	54
Sunetul Ș.....	57
Sunetul J.....	59
Sunetul C.....	61
Consolidare/Evaluare Ș,J,C.....	63
Sunetul G.....	66
Sunetul H.....	68
Sunetul R.....	70
Consolidare/Evaluare G,H,R.....	72
Grupul de sunete/litere CE.....	75
Grupul de sunete/litere CI.....	77
Grupul de sunete/litere GE.....	79
Grupul de sunete/litere GI.....	81
Consolidare/Evaluare CE,CI,GE,GI.....	83
Grupul de sunete/litere CHE.....	86
Grupul de sunete/litere CHI.....	88
Grupul de sunete/litere GHE.....	90
Grupul de sunete/litere GHI.....	91
Consolidare/Evaluare CHE,CHI,GHE,GHI.....	94

PARTEA A DOUA

Evaluare vocale.....	98
Sunetul și litera A.....	101
Sunetul și litera E.....	104
Sunetul și litera I.....	107
Sunetul și litera O.....	110
Sunetul și litera U.....	113
Sunetul și litera Î.....	116
Sunetul și litera Ă.....	119
Sunetul și litera P.....	122
Sunetul și litera B.....	125
Sunetul și litera M.....	128
Consolidare/Evaluare sunetele și literele P,B,M.....	131
Sunetul și litera T.....	135
Sunetul și litera D.....	138
Sunetul și litera N.....	141
Consolidare/Evaluare sunetele și literele T,D,N.....	144
Sunetul și litera L.....	148
Sunetul și litera F.....	151
Sunetul și litera V.....	154
Consolidare/Evaluare sunetele și literele L,F,V.....	157
Sunetul și litera S.....	161
Sunetul și litera Z.....	164
Sunetul și litera Ț.....	167
Consolidare/Evaluare sunetele și literele S,Z,Ț.....	170
Sunetul și litera Ș.....	174
Sunetul și litera J.....	177
Sunetul și litera C.....	180
Consolidare/Evaluare sunetele și literele Ș,J,C.....	183
Sunetul și litera G.....	187
Sunetul și litera H.....	190
Sunetul și litera R.....	193
Consolidare/Evaluare sunetele și literele G,H,R.....	196
Grupul de sunete/litere CE.....	200
Grupul de sunete/litere CI.....	203
Grupul de sunete/litere GE.....	206
Sunetul și grupul de litere GI.....	209
Consolidare/Evaluare grupurile de sunete/litere CE,CI,GE,GI.....	212
Grupul de sunete/litere CHE.....	216
Grupul de sunete/litere CHI.....	219
Grupul de sunete/litere GHE.....	222
Grupul de sunete/litere GHI.....	225
Consolidare/Evaluare grupurile de sunete/litere CHE,CHI,GHE,GHI.....	228

PARTEA ÎNTÂI

previzualizare

D.N. _____

EVALUARE A E I O U Ă Î

1. Numește fiecare imagine și desparte în silabe cuvântul.
2. Scrie în cadranul din **stânga** sus numărul de silabe.
3. Ce sunet se aude la început? Scrie litera corespunzătoare în cadranul din **dreapta** sus.
4. Sunetul **inițial** se aude și în **mijlocul** (M) sau la **sfârșitul** (S) cuvântului? Încercuiește litera corespunzătoare poziției sunetului acolo unde îl auzi.
5. Colorează bulina corespunzătoare sunetului inițial.
6. Poți scrie cuvântul.
6. Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare cuvânt pe care îl descoperi.
7. Colorează imaginea așa cum dorești tu.

î   M   S

_____

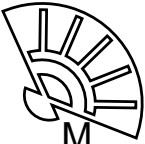
○   ○○   ○○

î   M   S

_____

○   ○○   ○○

î   M   S

_____

○   ○○○   ○○○

 INIMA

î   M   S

_____

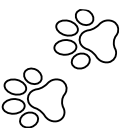
○   ○○   ○○○

î   M   S

_____

○   ○○   ○○

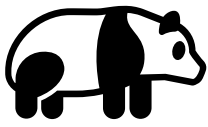

î   M   S

_____

○○   ○○

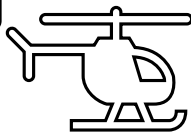

î   M   S

_____

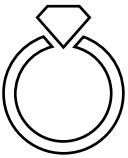
○○○

î   M   S

_____

○   ○○   ○○○   ○○○

î   M   S

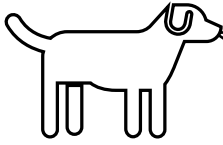
_____

○   ○○○

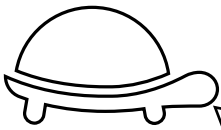

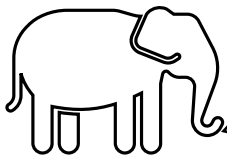
5. Fiecare animal te roagă să citești și tu lista de silabe și cuvinte pe care o are. Colorează animalul care are lista cu cele mai multe de cuvinte cu sens.

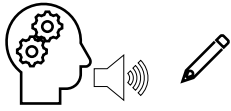
TA, TE, TI, TO, TU, TĂ, TÂ
DA, DE, DI, DO, DU, DĂ, DÂ
NA, NE, NI, NO, NU, NĂ, NÂ
AT, ET, IT, OT, UT, ĂT, ÎT
AD, ED, ID, OD, UD, ĂD, ÎD
AN, EN, IN, ON, UN, ĂN, ÎN

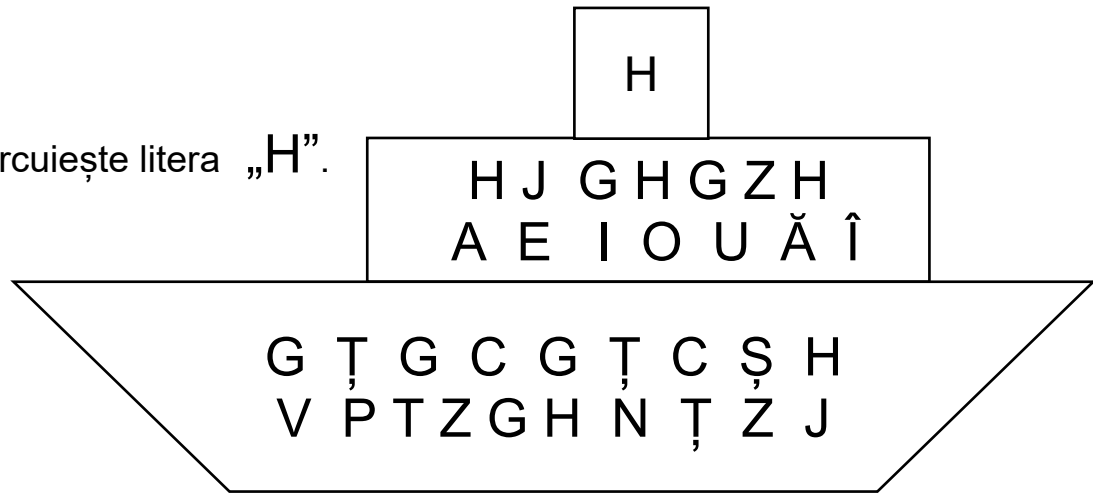
ATA, ETE, ITI, OTO, UTU, ĂTĂ, ÎTÂ
ADA, EDE, IDI, ODO, UDU, ĂDĂ, ÎDÂ
ANA, ENE, INI, ONO, UNU, ĂNĂ, ÎNÂ
TAT, TET, TIT, TOT, TUT, TĂT, TÂT
DAD, DED, DID, DOD, DUD, DĂD, DÂD
NAN, NEN, NIN, NON, NUN, NĂN, NÂN
TATA, TEJE, TITI, TOTO, TUTU, TĂTĂ, TÂTÂ
DADA, DEDE, DIDI, DODO, DUDU, DĂDĂ, DÂDÂ
NANA, NENE, NINI, NONO, NUNU, NĂNĂ, NÂNÂ

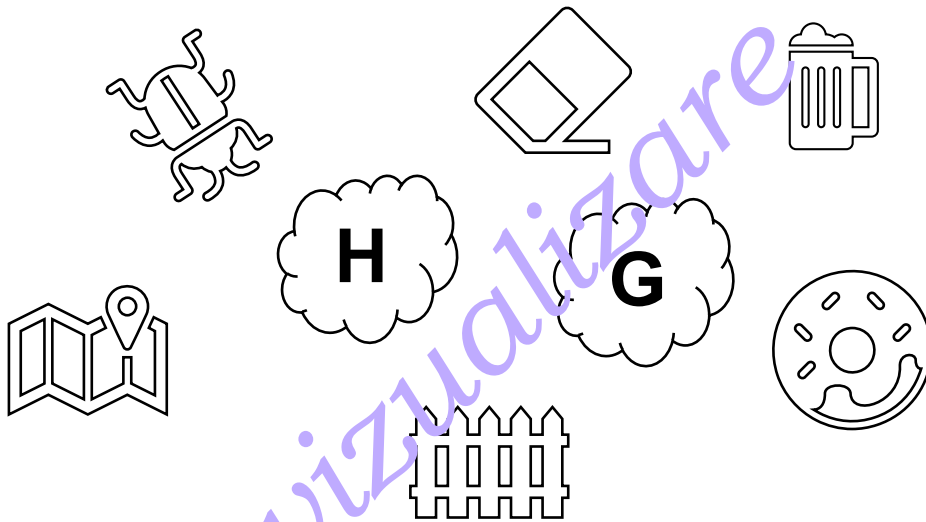
TO-BĂ, TI-GRU, TA-RE, TRI-COU, TORT
DOC-TOR, DO-VLEAC, DUȘ, DAR, DOI
NA-VĂ, NAS-TU-RE, NU-FĂR, NU-CĂ, NOR

2. Citește și încercuiește litera „H”.

3. a) Unește imaginile cu litera corespunzătoare sunetului inițial.
b) Colorează norul cu litera „H”.

4. Scrie litera „H”.

H

5. Citește.

HA
HE
HI
HO
HU
HĂ
HÂ

AH
EH
IH
OH
UH
ĂH
ÎH

AHA
EHE
OHO
IHI
UHU
ĂHĂ
ÎHÂ

HAHA
HOHO
HUHU
HĂHĂ
HÂHÂ
HEHE
HIHI

IAHT
HA-MAC
HAR-TĂ
PAHARE
HAR-NIC
HAR-PĂ
HAL-TE-RĂ
DUH
MO-NAH
ȘAH

„CI” „ci”

GRUPUL DE LITERE „CI” - POZIȚIA GRUPULUI DE LITERE ÎN CUVÂNT

1. a) Numește fiecare imagine și desparte în silabe cuvântul. Scrie numărul de silabe în cadranul din stânga sus.
- b) Unde este grupul de litere „CI”, la început(Î), la mijloc(M) sau la sfârșit(S)? Încercuiește litera corespunzătoare poziției grupului de litere „CI” în cuvânt.
- c) Colorează bulinele corespunzătoare grupului de litere „CI”.
- d) Poți scrie cuvântul care denumește imaginea. Colorează imaginile.
- e) Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare cuvânt pe care l-ai descoperit.

□

Î
M
S

□

Î
M
S

□

Î
M
S

□

Î
M
S

□

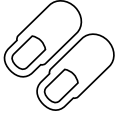

Î
M
S

□

Î
M
S

□

Î
M
S

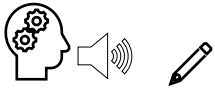
□

Î
M
S

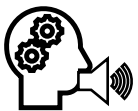

2. Citește și unește litera mare de tipar cu litera mică de tipar.

U	E	A	O	U	I	U	E	O	U	U	Â	I
e	u	o	a	u	i	u	e	i	o	â	u	u

3. a) Unește imaginile cu litera corespunzătoare sunetului inițial.
b) Colorează norul cu litera „u”.

4. Citește.

u	a	u	a	e	i	u	u	e	i	a	o	a
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

5. Alege două cuvinte pe care le-ai descoperit la punctul 3 și alcătuește câte o propoziție în care comunică ce denumește fiecare cuvânt ales.
Exemplu: „Unu este o cifră.”

„Ț” „ț” SUNETUL ȘI LITERA „ț”

1. a) Numește fiecare imagine și desparte în silabe cuvântul. Scrie numărul de silabe în cadrul din stânga sus.
- b) Unde auzi sunetul „ț”, la început(Î), la mijloc(M) sau la sfârșit(S)? Încercuiește litera corespunzătoare poziției sunetului „ț” în cuvânt.
- c) Colorează bulinele corespunzătoare sunetului „ț”.
- d) Poți scrie cuvântul cu litere mici de mână. Colorează imaginile.
- e) Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare cuvânt pe care l-ai descoperit.

Î M S
OO-OO

Î M S
OO.OOO.OO

Î M S
OOO

Î M S
OO-OO

Î M S
OO-OO

Î M S
OO-OOO

Î M S
OO-OOO

Î M S
OO-OOO

Î M S
OO-OOO

2. Citește și unește litera mare de tipar cu litera mică de tipar.

H	G	J	G	H	C	H	G	H	H	C	H	G
g	g	j	h	c	h	g	h	c	h	h	g	h

3.a) Unește imaginile cu litera corespunzătoare sunetului inițial.
b) Colorează norul cu litera „h”.

4. Alege două dintre cuvintele pe care le-ai descoperit la punctul 3 și alcătuieste câte o propoziție în care să explici ce denumește fiecare dintre cuvintele alese de tine.

5. Citește.

<p>ha</p> <p>he</p> <p>hi</p> <p>ho</p> <p>hu</p> <p>hă</p> <p>hâ</p>	<p>ah</p> <p>eh</p> <p>ih</p> <p>oh</p> <p>uh</p> <p>ăh</p> <p>îh</p>	<p>aha</p> <p>oho</p> <p>ehe</p> <p>ihi</p> <p>uhu</p> <p>ăhă</p> <p>îhâ</p>	<p>haha</p> <p>hoho</p> <p>huhu</p> <p>hăhă</p> <p>hâhâ</p> <p>hehe</p> <p>hihi</p>	<p>ho-ră</p> <p>ha-mac</p> <p>har-tă</p> <p>har-nic</p> <p>hal-te-ră</p> <p>pa-har</p> <p>iaht</p> <p>duh</p> <p>mo-nah</p> <p>șah</p>
---	---	--	---	--

6. „Categorii”

Citește cu atenție fiecare cuvânt din coloana din stânga și colorează cadranul din coloana din dreapta, pe care este scrisă categoria din care face parte cuvântul respectiv.

Cu-vân-tul	Ca-te-go-ri-i-le	
câi-ne	a-ni-ma-le ca-re zboa-ră	a-ni-ma-le ca-re merg
vra-bi-a	a-ni-ma-le ca-re merg	a-ni-ma-le ca-re zboa-ră
mă-rul	fruct cu for-mă ro-tun-dă	fruct cu for-mă de clo-pot
pa-ra	fruct cu for-mă de clo-pot	fruct cu for-mă ro-tun-dă
fe-reas-tra	loc li-ber în pe-re-te pe-tru a in-tra lu-mi-na	loc li-ber în pe-re-te pe-tru a in-tra și ie-și oa-me-nii
u-șa	loc li-ber în pe-re-te pe-tru a in-tra și ie-și oa-me-nii	loc li-ber în pe-re-te pe-tru a in-tra lu-mi-na

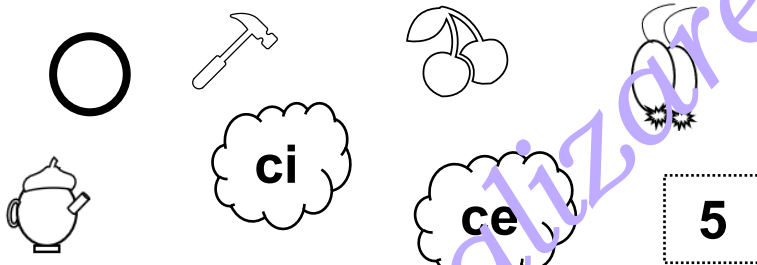
2. Citește și unește grupul de litere sau litera mare de tipar cu grupul de litere sau literele mici de tipar.

CI CE J CI CE CI J CE CI J CE J CI

ce ci j ce ci ci j ce j ci j ci ce

3. a) Unește imaginile cu grupul de litere corespunzător sunetului inițial.
b) Colorează norul cu grupul de litere „ci”.

4. Alege două dintre cuvintele pe care le ai descoperit la punctul 3 și alcătuește câte o propoziție în care să explici ce denumește fiecare dintre cuvintele alese de tine.

5. Citește.

**ci-ne
ciz-mă
ci-re-șe
ci-ne-ma
ci-teș-te
cioc**

**ră-cit
bi-ci-cle-tă
mo-to-ci-cle-tă
ră-dă-ci-nă**

**a-rici
pa-puci
co-paci
foci
nuci**

Recomandat de ASTTLR

Această culegere este rezultatul activităților din practică, a unei nevoi de a diferenția modul în care copiii învață să citească și să scrie, o nevoie resimțită tot mai acut de către profesori, profesori psihopedagogi, logopezi și părinți.

Culegerea de exerciții răspunde la întrebările frecvente primite de la părinți și cadrele didactice, logopezi și specialiști din zona educației, oferindu-le resurse pentru a lucra cu copiii la școală sau acasă, în special cu cei care au cerințe educative speciale sau întâmpină dificultăți în aceste domenii, dar și cu elevii care doresc să își îmbunătățească abilitățile de scris-citit.

AURA DRANZILĂ

Este psiholog specialist cu competențe în psihopedagogie specială și coordonator al propriului cabinet individual de psihologie.

Este autor pentru două dintre volumele dedicate dezvoltării abilităților matematice și abilităților de scris-citit.

De același autor:

ARITMETICA PE ÎNȚELESUL ȘCOLARILOR.

Culegere de fișe de lucru pentru formarea și dezvoltarea preachizițiilor matematice.

Editura ASTTLR 2023

<https://www.edituraasttlr.ro/magazin>

Editura

Editura ASTTLR
Aleea Uranus nr 7B
Cluj-Napoca, Cluj
430054

Contact:

Telefon +40 754 325 483
Email editura.asttlr@gmail.com
www.editura.asttlr.ro
magazin.asttlr.ro

